

# PROGRAMUL INVITATEI DE ONOARE UNIUNEA EUROPEANĂ

## Dialoguri literare cu Europa (Sala 1)

### Duminică, 26 noiembrie

#### **Punți între culturi: scriitori diplomați și diplomați scriitori**

Participă Ersi Sotiropoulos (Grecia), Frank Westerman (Țările de Jos), Kai Aareleid (Estonia) și Jorge F. Hernández (Mexic)

Moderator: Nicolás Berlanga (UE)

19:30-20:50

Sala 6, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Europa și America Latină au o tradiție comună de întrepătrundere a scrisului cu diplomația. Literatura este, fără doar și poate, o modalitate extraordinară de a trezi curiozitatea, de a te apropia de alte culturi și a le înțelege, lucru pe care diplomații le fac în activitatea lor de zi cu zi. Diplomația a fost un punct de acces pe care ambasadele ambelor continente au pus-o la dispoziția a sute de scriitori și a operelor lor. În mod similar activității de corespondent mass-media, această activitate conectează societățile și ancorează memoria în cuvinte. Gândul împărtășit este un cadou, spațiul – un vehicul, libertatea – o necesitate. Literatura și diplomația generează o conversație foarte valoroasă. Ca diplomat și ca scriitor, ce conversații dorim să generăm? Ce interes dorim să suscităm? Ce emoții dorim să transmitem? La această sesiune inaugurală a dialogurilor literare cu Europa vor participa scriitoarea Ersi Sotiropoulos din Grecia, scriitorul și jurnalistul Frank Westerman din Țările de Jos, autoarea Kai Aareleid din Estonia, scriitorul și diplomatul mexican Jorge F. Hernández, alături de diplomatul și scriitorul Nicolás Berlanga Martínez (actualul ambasador al Uniunii Europene în Republica Democratică Congo) – în calitate de moderator.

### Duminică, 27 noiembrie

#### **Europa în literatură: o narațiune despre acest continent**

Participă José Luis Peixoto (Portugalia), Nora Ikstena (Letonia), Svetlana Cârstean (România) și Karmele Jaio (Spania)

Moderator: Jaume Segura (UE)

17:00-17:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză și franceză pentru Svetlana

De la primele texte scrise în urmă cu mii de ani, autorii au încercat să scrie despre istorie și să reflecte realitatea prin cuvinte. Reprezentarea unui peisaj literar începe cu descrierea unui spațiu lingvistico-cultural, așa cum o face Pedro Páramo de Juan Rulfo: descriind un popor putem descrie lumea și esența umană. Dar cum se fac aceste portrete în literatura contemporană din țările europene? Există granițe între istoria și literatura europeană? Viața își pune amprenta pe modul în care vedem lumea, iar textele pe care le citim despre Europa ar trebui să fie un caleidoscop al viziunilor și vocilor, al tradiției și al modernității, al poveștilor spuse în toate limbile europene. Pentru a vorbi despre acest subiect și a descoperi o Europă diferită prin ochii mai multor autori, vom fi însoțiți de unul dintre cei mai apreciați și citați romancieri din Portugalia, José Luis Peixoto, de poeta și jurnalista română Svetlana Cârstean, de romanciera letonă Nora Ikstena și de autoarea spaniolă de limbă bască Karmele Jaio. Moderator va fi ambasadorului Uniunii Europene în Honduras, Jaume Segura, care este, la rândul său, scriitor.

### **Schimbările climatice, scrisul ca acțiune**

Participanți: Maria Ferenčuhová (Slovacia), Robert Perišić (Croatia) și Ilija Trojanow (Germania)

Moderator: Agustín del Castillo

18:00-19:20

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Timpurile marcate de crize sociale, economice și pandemice pe care le trăim nu ar trebui să ne abată atenția de la o criză și mai mare cu care se confruntă umanitatea: cea provocată de schimbările climatice. În context literar, cum afectează schimbările climatice literatura? Poate avea literatura un impact asupra acțiunilor de combatere a crizei? Se poate realiza o transformare ecologică prin cuvinte? Prin poezie, narațiune și eseu, autorii care participă la această masă rotundă au abordat acest subiect important în opera lor. Un dialog între știință și literatură, cunoaștere și rațiune, emoție și acțiune. Se poate ajunge la un numitor comun? Pentru a discuta pe această temă, sunt invitați poeta slovacă Maria Ferenčuhová, Robert Perišić din Croatia și Ilija Trojanow din Germania, care vor analiza în detaliu modul în care literatura poate aborda acest subiect. Agustín del Castillo, ziarist mexican specializat în probleme de mediu, va modera discuția.

### **Cum se scrie de pe margine**

Participanți: Zeki Ali (Cipru), Tadhg Mac Dhonnagáin (Irlanda), Tatiana Țibuleac (România) și Berta Dávila (Spania)

Moderator: (în așteptarea confirmării)

19:30-20:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Cel ce scrie este singur, la fel ca cititorul: la marginea paginii. Cel care decide să se dedice scrisului trebuie să ia o pauză de la lume, să se îndepărteze pentru a lua ceva de scris și o hârtie și a-și prezenta în cuvinte lumea interioară și propria viziune asupra realității. Dar ce se întâmplă atunci când limba în care scriem sau societatea din care facem parte reprezintă o minoritate? Fie că este vorba de limbă, fie de regiune, de la marginea societăților pot apărea vocile care să ne arate un punct de vedere nou, o perspectivă diferită, deoarece a scrie și a trăi la periferie dezvăluie o imagine mai completă a realității. O imagine care generează frumusețe. Și un sentiment al identității. Pentru a vorbi despre experiența și literatura lor, la această masă rotundă vor participa poetul cipriot de limbă turcă Zeki Ali, scriitorul și muzicianul de limbă irlandeză Tadhg Mac Dhonnagáin, romanciera română Tatiana Țibuleac și tânăra poetă galiciană Berta Dávila.

## **Marti, 28 noiembrie**

### **Promovarea cărților într-o lume digitală. Ce ne spun scriitorii?**

Participă Jacek Dukaj (Polonia), Idoia Iribertegui (Spania) și Frank Westerman (Țările de Jos)

Moderator: Claudia Neira Bermúdez

17:00-17:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Într-o perioadă în care tehnologia ne antrenează în noi forme de a trăi, apar în mod inevitabil și noi modalități de a crea, de a citi și de a face literatură. Și de a promova literatura. Ce am câștigat sau ce am pierdut? Prin intermediul autorilor prezenți la această masă rotundă, vom ști cum au influențat internetul și noile tehnologii literatura, care este impactul lor asupra limbajului și a modului de a spune o poveste,

precum și modul în care tehnologia le poate schimba opera și chiar influența percepția asupra publicului. Pentru a îmbogăți dialogul, profilul invitaților este divers: un autor de ficțiune științifico-fantastică cu diplomă în filozofie, polonezul Jacek Dukaj, o ilustratoare, autoare și designer din Spania, Idoia Iribertegui, și un corespondent jurnalistic care și-a dedicat viața scrisului non-ficțional, neerlandezul Frank Westerman, cu participarea jurnalistei și directoarei culturale Claudia Neira Bermúdez, din America Latină.

### **Cuvintele ca instrument de toleranță și deschidere**

Participanți: Lidia Jorge (Portugalia), Olja Savičević Ivančević (Croatia), Walid Nabhan (Malta) și Angelo Tijssens (Belgia)

Moderator: Ale Carrillo

18:00-19:20

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Diversitatea și incluziunea sunt subiecte a căror relevanță a sporit în lumea creativă în ultimul deceniu. De când există literatura, cuvintele au fost utilizate pentru a deschide spații în care să se recupereze mărturiile privind excluderea și incluziunea. Dar despre ce vorbim când vorbim despre incluziune? Genul, preferințele, competențele, etnia, limba, culoarea pielii, ideologiile... toate acestea rimează cu „incluziune”. Acest cuvânt îi include, însă, și pe cititori. Transformarea literaturii într-o experiență culturală pentru toți este o provocare și o responsabilitate: pentru ca oricine să poată merge la o librărie și să nu se simtă exclus. Este literatura un aliat bun pentru promovarea diversității și incluziunii? De ce avem nevoie de diversitate în lumea literară? Nu există nicio îndoială că literatura a făcut întotdeauna parte din mecanismul care ne permite să ne apropiem unii de alții. Mulți autori au decis să-și îndrepte privirea către ceea ce ne înconjoară, dând un alt contur ideilor preconceptuate, modelelor consacrate și prejudecăților existente... Pentru a discuta despre acest subiect, vom fi însoțiți de câștigătoarea Premiului FIL pentru literatură în limbile romanice Lidia Jorge (Portugalia), de autoarea croată Olja Savičević Ivančević, de scriitorul maltez Walid Nabhan și de realizatorul, scriitorul și dramaturgul belgian Angelo Tijssens.

### **Caravane, diasporă și migrație**

Participanți: Kristian Novak (Croatia), María Dueñas (Spania), Cristina Sandu (Finlanda) și Kallia Papadaki (Grecia)

Moderator: Mario Martz

19:30-20:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Migrația este un drept al omului și, mai mult decât atât, o caracteristică intrinsecă a umanității. Istoria este marcată de milioanele de pași pe care oamenii i-au făcut pentru a ajunge dintr-un loc în altul. Și de poveștile citite, povestite și ascultate pe drum. Oamenii sunt făcuți din povești, de aici și de acolo. O mișcare continuă și constantă care, în ultimii ani, a dobândit o importanță deosebită (sau care a zdruncinat mai puternic conștiința la nivel mondial) din cauza migrației masive a bărbaților, femeilor și copiilor în multe părți ale lumii. Conflicte armate. Dezastre naturale. Sărăcie extremă. Și criza climatică iminentă. Acestea sunt doar câteva dintre cauze. Pentru ca oamenii să fie preocupați de o problemă, trebuie să o înțeleagă. Sau, cel puțin, să încerce să o înțeleagă. Literatura care se apleacă asupra migrației, la fel ca cinematografia sau ca fotografia, este o altă formă puternică de exprimare pentru a cunoaște acest subiect. Cum este această temă reprezentată în literatura actuală? Cum sunt afectați scriitorii atunci când migrează sau când sunt copii de migranți? Kristian Novak din Croatia, María Dueñas din Spania, Cristina Sandu din Finlanda și Kallia Papadaki din Grecia vor discuta pe această temă cu Mario Martz, originar din Nicaragua.

## **Miercuri, 29 noiembrie**

### **Literatură fără frontiere**

Participă Nina Yargekov (Franța), Yara Monteiro (Portugalia) și Gian Marco Griffi (Italia)

Moderator: Julián Herbert

17:00-17:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: franceză, engleză și, probabil, italiană

Frontierele din întreaga lume sunt locuri în care au loc constant schimburi culturale. Această fierbere a două sau mai multe societăți, aflate în stare de confruntare sau nu, este o panoramă stimulantă pentru autori, în special atunci când identitățile diferitelor popoare aflate de o parte și alta frontierei se întrepătrund, adesea și la nivelul limbii. Acest schimb constant îmbogățește peisajul prin interconectare, obținându-se un teren fertil în care să încolțească cuvinte și povești noi. Pentru a discuta despre cum să facem salturi peste granițe folosindu-ne de cărți, altfel spus, pentru a citi și a scrie literatură din alte perspective, vor fi prezenți Nina Yargekov din Franța, Yara Monteiro din Portugalia și Gian Marco Griffi din Italia, discuția urmând să fie moderată de autorul mexican Julián Herbert.

### **Cărți și scrisori pentru a iniția dialogul**

Participanți: Pascal Quignard (Franța), Jurga Vilė (Lituania), Jean Portante (Luxemburg) și Nikos Bakounakis (Grecia)

Moderator: Sylvia Georgina Estrada

18:00-19:20

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: franceză, engleză și, probabil, italiană

Cel care citește dialoghează cu autorul, chiar dacă cei doi se află la secole distanță și vorbesc limbi diferite. Este adevărat ceea ce se spune: prin lectură, purtăm discuții deopotrivă cu cei care nu mai sunt, cu cei care sunt încă în viață și cu noi înșine. Prin scris se împărtășește o viziune unică asupra lumii, care intră în contact cu o altă viziune prin intermediul unui artefact numit „carte”. Într-o perioadă în care totul pare un monolog, lectura este o invitație la dialog. În acest sens, să scrii, să publici, să traduci, să vinzi și să promovezi cărți este act care urmărește să încurajeze schimbul de idei, cititul și scrisul fiind catalizatori ai dialogului. Scopul acestei sesiuni a Dialogurilor literare cu Europa este de a sublinia importanța literaturii ca spațiu adecvat pentru a discuta cu celălalt, a schimba idei, a-și exprima dezacordul în mod respectuos și, în același timp, a ne cunoaște mai bine. Vor participa autorul francez Pascal Quignard, Jurga Vilė din Lituania, Nikos Bakounakis din Grecia, Jean Portante din Luxemburg și jurnalista mexicană Sylvia Georgina Estrada - în calitate de moderator.

### **Trecerea de la jurnalism la literatură**

Participanți: Jáchym Topol (Republica Cehă), Karolina Ramqvist (Suedia) și Jana Beňová (Slovacia)

Moderator: Carolina López Hidalgo

19:30-20:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Scriitorii tind să aibă o a doua vocație în viața lor: fie au studii în alt domeniu, fie au o viață profesională diferită de scris. Dacă analizăm biografiile autorilor noștri preferați din întreaga lume, vom vedea că există o multitudine de scriitori care sunt în același timp și doctori, arhitecți, diplomați etc., dar poate combinația cea mai frecvent întâlnită este cea de scriitor și ziarist. Având cuvântul ca instrument de lucru în două lumi aparent îndepărtate, între jurnalism și literatură există conexiuni notabile, dar și unele diferențe. Pentru a purta o discuție în legătură cu aceste două activități, moderată de jurnalista mexicană Carolina López Hidalgo, sunt invitați Jáchym Topol din Republica Cehă, autoarea suedeză Karolina Ramqvist și Jana Beňová din Slovacia.

## Joi, 30 noiembrie

### **Crizele contemporane din perspectiva autorilor**

Participă Witold Szablowski (Polonia), Andrei Kurkov (Ucraina) și Eleni Kefala (Cipru)

Moderator: Carol Zardetto

17:00-17:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Trăim un început de secol care abundă în conflicte. Sociale, climatice, militare, democratice și antidemocratice, ideologice, inclusiv lingvistice. Asistăm zilnic la confruntări de idei și acțiuni, iar literatura nu este decât un martor în plus al acestor acțiuni. Crizele contemporane văzute din perspectiva narațiunii au o importanță inegalabilă, deoarece reprezintă un portret actual al modului în care apar problemele și ne spun cum afectează societățile. La discuție vor participa Witold Szablowski din Polonia, Andrei Kurkov din Ucraina, Eleni Kefala din Cipru și Carol Zardetto din Guatemala – în calitate de moderator.

### **Povești despre excludere. Cuvintele ca armă**

Participanți: Elena Alexieva (Bulgaria), Stejărel Olaru (România), Nathalie Ronvaux (Luxemburg) și Colm Tóibín (Irlanda)

Moderator: (în așteptarea confirmării)

18:00-19:20

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză și, probabil, franceză

Culoarea pielii, preferința sexuală, genul, etnia, competențele diferite, religia, chiar și prenumele și numele de familie au constituit motive de excludere a anumitor persoane din societate. În fața acestor nedreptăți, cuvântul scris a avut un rol diferit: de-a lungul secolelor, literatura a fost o mărturie a excluderii și a discriminării. Scriitorii au utilizat resurse narative și poetice pentru a depăși obstacolele discriminării. Folosindu-se de calitățile pe care ni le oferă ficțiunea și poezia, autorii ne-au povestit despre cum să răzbești în situații nefavorabile, indiferent dacă sunt sau nu proprii. Astfel, instrumentul de scris nu este doar cea mai ascuțită sabie, ci și un mod eficace de a face cunoscute soluțiile găsite și de a consemna faptele. Pentru a vorbi despre subiectul excluderii și despre modul în care este prezentă aceasta în operele lor, vor fi prezenți autoarea bulgară Elena Alexieva, Colm Tóibín din Irlanda, istoricul român Stejărel Olaru și Nathalie Ronvaux din Luxemburg.

### **Scriitori care scriu în altă limbă**

Participanți: Maria Cecilia Barbeta (Germania), Elena Buixaderas (Republica Cehă), Kader Abdolah (Țările de Jos)

Moderator: Bettina Muscheidt

19:30-20:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Faptul de a trăi între două culturi sau de a trece de la o cultură la alta implică pentru cei care scriu luarea unei decizii care poate fi adesea copleșitoare în fața foii albe: în ce limbă să scriu? Mutarea în altă țară este o trăsătură comună a multor scriitori, dar schimbarea limbii este un pas în plus, care uneori reușește să modifice o identitate pentru a clarifica faptul că noul loc, noua limbă, sunt prezente și se înrădăcinează. Ca și cum ți-ai schimba

pielea. Acest lucru generează o literatură nouă, noi moduri de a vedea lumea și de a o povesti prin intermediul poeziei sau al narațiunii. Rezultatul este o literatură îmbogățită de numeroase tradiții, cu rădăcini multiple, care sunt exprimate subtil într-o operă unică care reflectă faptul de a scrie într-o altă limbă. În cadrul acestei mese rotunde sunt invitați autori care au scris în altă limbă după ce s-au mutat în altă țară: Elena Buixaderas din Republica Cehă, Kader Abdolah din Țările de Jos, Ivna Žic din Austria și Maria Cecilia Barbeta din Germania.

### **Vineri, 1 decembrie**

#### **Traducerile: elaborarea literaturii universale**

Participă: Sylva Fischerová (Republica Cehă), Peter Svetina (Slovenia), Elena Alexieva (Bulgaria)

Moderator: Jacqueline Santos

17:00-17:50.

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

„Traducerea este limba Europei” a scris Umberto Eco, o frază cu un ecou special în această uniune a culturilor. Diversitatea lingvistică a societăților este îmbogățită prin traducerea literară: cititorii și scriitorii cunosc alte tradiții literare prin munca traducătorilor. Și mai mult decât atât: creează un spațiu pentru înțelegerea reciprocă. Astfel, avem și înțelegem o nouă experiență atunci când citim o altă viziune asupra lumii, care nu are legătură cu limba maternă, uneori îndepărtată și diferită de mediul pe care îl cunoaștem. Altfel spus, traducerea este responsabilă de faptul că putem citi clasicii, de faptul că există ceea ce numim „literatură universală”; altfel, am fi putut citi doar ceea ce se scrie în limba noastră. Din punctul de vedere al autorului, traducerea presupune o lectură mai aprofundată, fiecare cuvânt fiind cântărit mai atent decât în orice alt tip de lectură. În acest dialog, scriitorii și traducătorii ne vor împărtăși modul în care combină aceste două vocații intrinsec înrudite și modul în care traducerea influențează opera respectivă. Sylva Fischerová (Republica Cehă), Elena Alexieva (Bulgaria), Ivna Žic (Austria) și Peter Svetina (Slovenia) vor vorbi despre experiența lor în calitate de traducători literari, cu perspective diferite din literatura pentru copii, proză și poezie.

#### **Cum să scriem și să citim în vremuri violente**

Participanți: Eva Meijer (Țările de Jos), Stavros Christodoulou (Cipru), Neige Sinno (Franța) și Haska Shyyan (Ucraina)

Moderator: Guadalupe Morfin

18:00-19:20

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză și, de preferință, în greacă pentru Stavros

Violența influențează societățile mai mult ca oricând, știrile răspândindu-se ușor, fără menajamente și fără filtre, prin intermediul platformelor de comunicare socială. În perioade violente în care războaiele se manifestă în forme multiple, de la agresiune militară la violență exacerbată în delincvență, autorii nu sunt indiferenți în fața atrocităților. Dar cum le pot împărtăși toate acestea cititorilor? Ficțiunea, cronicile și poezia sunt spații adecvate pentru a prezenta mărturia despre violență, cu rol de registru istoric, fiind, în același timp, opere de artă și un apel la pace și la rațiune. Pentru a vorbi despre diferitele moduri în care explorează conflictele în operele lor ni se vor alătura Eva Meijer din Țările de Jos, cipriotul Stavros Christodoulou și Haska Shyyan din Ucraina, cu participarea poetei mexicane Guadalupe Morfin.

### **Mediul înconjurător: o viziune literară**

Participanți: Isabelle Wéry (Belgia), Hannah Arnesen (Suedia) și Pénélope Bagieu (Franța)

Moderator: Gaia Danese

19:30-20:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Începând cu Homer, în literatură se știe că descrierea peisajului înconjurător nu este un element accesoriu. Culoarea mării, cuvintele care o descriu, chiar și vântul însuși aveau o semnificație precisă în antichitate. Dar în narațiunile europene contemporane care sunt echivalentele acestora? Spațiul în care trăim și modul în care îl povestim reflectă, de asemenea, modul în care scriu văd lumea. Acest lucru capătă cu atât mai mult sens cu cât trăim într-o perioadă în care peisajul și relația noastră fizică și spirituală cu natura nu pot ignora criza climatică. Cum scriem aflându-se într-o astfel de realitate? Cum citim? Pentru a vorbi despre acest subiect, vor fi prezenți la această sesiune Isabelle Wéry din Belgia, Hannah Arnesen de Suedia și Pénélope Bagieu din Franța. Vor fi, de asemenea, prezenți și doi autori de ilustrații, întrucât literatura actuală din Europa se ocupă și de ilustrarea mediului care ne înconjoară.

### **Sâmbătă, 2 decembrie**

#### **Valoarea poeziei în viața de zi cu zi**

Participă: Sylva Fischerová (Republica Cehă), Peter Svetina (Slovenia) și Nikos Chryssos (Grecia)

Moderator: Rocío Cerón

17:00-17:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

La ce servește poezia? Ce poate aduce în viețile noastre? Poezia trăiește în cărți, dar se regăsește și în viața noastră de zi cu zi. Există tradiții poetice actuale care chiar evidențiază această valoare unică a poeziei, de a se concentra pe obiecte și pe evenimente aparent ne semnificative din viața de zi cu zi, dar care, văzute prin versuri, sunt revelatoare. Cum resimte poetul acest fenomen? Care este menirea poeziei, dincolo de a fi citită? Cunoașterea limbii, satisfacția estetică, învățarea în sine pe care o implică... rosturile poeziei sunt numeroase și, pentru a dovedi acest lucru, vom avea ca invitați trei profiluri diferite de poeți. Pentru a stimula dialogul, am ales scriitori ale căror opere stau sub semnul diversității și multitudinii de forme, de la utilizarea tehnologiei la poezia pentru copii: Sylva Fischerová din Republica Cehă (care a primit titlul de „Poeta orașului” la Praga), Peter Svetina din Slovenia și Nikos Chryssos din Grecia, cu participarea ca moderatoare a mexicanei Rocío Cerón.

#### **Autori și literatură în fața crizelor**

Participanți: Arnon Grunberg (Țările de Jos), Adda Djørup (Danemarca) și András Forgách (Ungaria)

Moderator: Brenda Navarro

18:00-19:20

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: engleză

Criză politică, socială, climatică... se pare că în prezent nu există domeniu fără crize, dar chiar și așa, cuvintele reprezintă un instrument cu ajutorul căruia se pot găsi soluții sau cel puțin modalități de înregistrare în memoria colectivă a evenimentelor la care suntem martori. Comunicarea deschisă stimulează dialogul, scriitorii având un rol important în acest sens prin faptul că aleg problemele actuale ca subiect principal al narațiunii. Cum trăiesc autorii conflictele? Cum sunt influențați în viața de zi cu zi de ceea ce se întâmplă pe stradă, în politică și în restul lumii? Când și cum se ia decizia de a pune întâmplările pe hârtie? Literatura rămâne ca o moștenire a unui mod de a vedea și de a trăi aceste crize și

de a supraviețui acestor crize. Pentru a înțelege mai bine aceste viziuni ale literaturii din care fac parte, autorii europeni care își vor împărtăși experiențele sunt Arnon Grunberg din Țările de Jos, András Forgách din Ungaria și Adda Djørup din Danemarca.

**Parcurgând peisajele literare ale Europei: un caleidoscop narativ**

Participanți: Olivier Guez (Franța), Care Santos (Spania) și Erling Jepsen (Danemarca)

Moderator: (în așteptarea confirmării)

19:30-20:50

Sala 1, parter, Expo Guadalajara

Servicii de interpretare: franceză și, probabil, engleză

Diversitatea literară a Europei se întemeiază pe zecile de limbi în care se scriu romane, povești, poeme, piese de teatru, eseuri. Fiecare autor vorbește din locul în care se află, în limba sa și folosind genurile literare pe care le alege. Cuvintele sale se înscriu într-un corpus amplu, care începe cu literatura regională, continuă cu cea națională, urmând literatura europeană și ajungând în literatura universală. Prin fiecare carte și fiecare traducere descoperim diferitele peisaje literare în care înfloresc creativitatea în Europa. Ce leagă un autor european de alte persoane care scriu într-un alt capăt al continentului? Care sunt conexiunile, convergențele, diferențele și asemănările? Bibliodiversitatea literară este unul dintre principalele atuuri culturale ale Uniunii Europene și, pentru a încheia sesiunile Dialogurilor literare cu Europa din cadrul FIL Guadalajara, vom trece prin peisajele literare ale Europei, din perspectivele a trei dintre autorii săi.